

D ů v o d y:

Odvolací soud, obíraje se pouze námitkou nedostatku aktivní legitimace, odvolání vyhověl a zrušil směnečné platební příkazy, dospěv k úsudku, že dovolatel není aktivně legitimován, poněvadž nepředložil účtu návratného, a že neopatřil si také přímou legitimaci tím, že neškrtl na směnkách svůj indosament a svých nástupců. Vyplatí-li postihem zavázaný indosant postižní cestou směnku, jest podle § 51 směn. zák. oprávněn přeškrtnouti na směnce indosament svůj i svých nástupců a tím si sjednati přímou legitimaci. Neučiní-li tak, jest přece legitimován k žalobě a stačí, předloží-li směnku a protest pro neplacení; neboť držba směnky a protestu pro neplacení ve spojení s tím, že žalující indosant přichází podle obsahu směnky jako postihem zavázaný v úvahu, zakládá domněnku, že vyplatil směnku a nabyl jí postižní cestou. Odpůrci, popírajícímu legitimaci žalujícího indosanta, přísluší, aby tvrdil a prokázal, že žalující indosant nenabyl směnky postižní cestou. Žalobce předložil směnky a protest pro neplacení. Na rubu směnek jest podpis žalobce jako indosanta a po jeho indosamentu následuje indosament firmy H. & T. To stačilo k založení domněky, že žalobce musel směnku vyplatiti postižní cestou. V tomto sporu bylo nad to prokázáno, že zaplatil při převzetí sporných směnek od firmy H. & T. této hotově částku 15.000 Kč. V rozhodnutí čís. 13789 sb. n. s. vyslovil ovšem nejvyšší soud v důvodech názor, že žalobce, který neškrtl indosament svůj i svých nástupců, jest k žalobě legitimován jen, má-li směnku, protest pro neplacení a vykvitovaný účet návratný; než pokud se týče vykvitovaného účtu návratného, je předložení jeho dle správného výkladu předpisů §§ 32, 50 sm. zák. potřebné jen potud, pokud žaluje postihem zavázaný indosament o více, než se dá určit podle směnky, protestu a zákona samého (§§ 50, 46, 47 sm. zák.). Takového názoru však dovolatel ve své žalobě neuplatnil a proto nedostatek návratného účtu za tohoto stavu nemůže býti na újmu jeho aktivní legitimaci, kdyžť ostatní předpoklady byly splněny.

Čís. 14831.

Domáhá-li se pronajímatel zaplacení na nájemci proto, že po skončení nájemního poměru najatou místnost nevyklidil a vyklizenou nevrátil, nejde o placení nájemného, nýbrž o náhradu škody.

K náhradě škody jest nájemce zavázán, protože měl podle § 1109 obč. zák. smluvní povinnost odevzdati po skončení nájmu místnosti úplně vyklizené.

(Rozh. ze dne 31. prosince 1935, Rv II 642/33.)

Žalovaná firma dala žalobcům z najaté obchodní místnosti výpověď ke dni 31. březnu 1932, místnost však byla vyklizena až koncem června 1932, do kteréžto doby jí používal Richard H., jenž vedl sklad žalované do 31. prosince 1931 jako její zástupce a od té doby na vlastní účet. H. také platil za užívání místnosti žalované firmě, tedy nikoliv žalobcům, a jen za duben 1932 zaplatil přímo žalobcům, kteří však přijali platbu s výhradou, že jest placeno jménem žalované firmy. Žalobou domáhají

se žalobci na žalované placení »nájemného« do konce června 1932. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nižší soudy správně usoudily, že k uzavření nájemní smlouvy mezi žalobci a Richardem H. pro dobu od 1. dubna 1932 nedošlo. Mýlný jest ovšem názor, že došlo k obnovení nájemní smlouvy mlčky podle § 569 c. ř. s., neboť tento předpis má pouze na mysli takové nájemní smlouvy, které zanikají vypršením času, aniž je potřebí výpovědi ke zrušení smlouvy nebo k tomu, aby se zabránilo mlčky učiněnému obnovení jejímu (§ 1114 obč. zák. a na př. rozh. sb. n. s. 10170). V souzeném případě skončil se nájemní poměr výpovědí danou nájemnicí ke dni 31. březnu 1932, a nemohl proto býti obnoven mlčky tím, že najatá obchodní místnost v dubnovém termínu 1932 nebyla vyklizena. Avšak tato právní mylnost nemůže žalované prospěti. Žalobci nedomáhají se tu zaplacení proto, že nájemní poměr trval i po 31. březnu 1932, nýbrž proto, že tím dnem se skončil, ale žalovaný najatou místnost nevyklidil a vyklizenou nevrátil a že tím porušil smluvní povinnost, uloženou mu § 1109 obč. zák. Nejde proto o placení nájemného ve vlastním slova smyslu (§ 1100 obč. zák.), nýbrž o náhradu škody (§ 1295 obč. zák.), jejíž výše rovná se při nejmenším dosud placenému nájemnému, o něž pronajímatelé nevyklizením místnosti přišli a jež je jen jednou složkou vzniklé škody (rozh. čís. 1697 sb. n. s.) a jest zcela lhostejné, že žalobci nazývají tuto náhradu »nájemným«, neboť nerozhoduje slovný výraz, nýbrž podstata věci. K náhradě škody jest žalovaná proto zavázána, že měla podle § 1109 obč. zák. smluvní povinnost odevzdati po skončení nájmu místnosti úplně vyklizené žalobcům. Právní poměr žalované k Richardu H. je pro žalobce bez významu, protože s ním nebyli v žádném poměru, majíce jen smluvní nárok na vrácení proti žalované firmě (sb. n. s. 5605 a 6474). Není proto třeba obírat se tím, zda Richarda H. bylo považovati za »podnájemníka« nebo »zástupce« žalované firmy a zda zboží a inventář byly jeho či žalované.

Čís. 14832.

Složil-li někdo za jiného a jeho jménem k zajištění závazků tohoto proti třetímu cenné papíry jako kauci a měly-li složené cenné papíry zůstatí vlastnictvím složitele, nejde o zápůjčku.

Složitel má pouze nárok na vrácení týchž cenných papírů.

(Rozh. ze dne 31. prosince 1935, Rv II 32/34.)

Žalované byly na její žádost žalující bankou vydány 6% dluhopisy investiční půjčky dopravní za tím účelem, aby jimi zaplacená byla kauce, kterou žalovaná měla složenu u berního úřadu vkladní knížkou znějící na 30.000 Kč, jež uvedenými dluhopisy měla býti uvolněna a z nichž žalovaná dluží dosud 13.500 Kč nominale. Za to žalující vymínila si odměnu v provisi. Nyní domáhá se, aby stejný počet dlužních úpisů byl